

STORTINGET

Representantforslag 140 S

(2019–2020)

fra stortingsrepresentantene Ole André Myhrvold, Sandra Borch, Sigbjørn Gjelsvik og Jenny Klinge

Dokument 8:140 S (2019–2020)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Ole André Myhrvold, Sandra Borch, Sigbjørn Gjelsvik og Jenny Klinge om lokal medvirkning og åpenhet i vindkraftsaker

Til Stortinget

Bakgrunn

Forslagsstillerne viser til det økende engasjementet mot utbygging av vindkraft på land. Mange steder i landet pekes det på at forutsetningene endres fra konsesjon blir gitt, til bygging skjer. Dette gjelder særlig teknologiutvikling og endring i arealbruk. Forslagsstillerne har stor forståelse for at det blir reaksjoner der det er lagt til rette for utbygging lokalt, og det så uten videre bygges vindturbiner opp mot 100 meter høyere enn forventet gjennom konsesjonsprosessen. Forslagsstillerne er ikke prinsipielt motstandere av vindkraft på land. Imidlertid ønsker Senterpartiet lokalt forankret utbygging som ivaretar landskap og naturkvaliteter, tar hensyn til eksisterende næringer og bidrar med inntekter til berørte lokalsamfunn.

Forslagsstillerne vil peke på at den utbyggingen av vindkraft som skjer nå, har sin bakgrunn blant annet i den kraftsituasjonen og dårlige forsyningssikkerheten som preget deler av Norge for om lag 10 år siden. Denne situasjonen er siden det endret, og det er nå i større grad forpliktelsene knyttet til nasjonale klimamål og behovet for økt grønn kraftproduksjon som kan begrunne utbygging av vindkraft på land.

Forslagsstillerne viser til tidligere forslag fra Senterpartiet om at utbygging av vindkraft på land må være i

tråd med lokale ønsker og kommunestyrevedtak, og at det må sikres nasjonalt eierskap.

Forslagsstillerne mener det viser seg i praksis nå at utbygging med tilhørende konsesjonsprosess for vindkraft på land ikke er tilstrekkelig regulert gjennom norsk lovverk. Med bakgrunn i at man benytter seg av en allmenn ressurs som geografiske områder er, i stor grad natur, og at stadig flere av vindkraftverkene kjøpes opp av utenlandske interesser, er det behov for en helhetlig gjennomgang av rammeverket på dette området.

Forslagsstillerne viser til at Senterpartiet tidligere har foreslått at vedtak om utbygging av vindkraft må være i tråd med lokale ønsker og kommunestyrevedtak, og at konsesjon ikke kan gis i strid med kommunestyrevedtak. Forslagsstillerne mener at den økende motstanden mot utbygging av vindkraft flere steder viser at det ikke er nok å gi kommunene veto rett ved konsesjonsbehandlingen. Forslagsstillerne ser at kommunene trenger sterkere og mer forutsigbare virkemidler, særlig når det gjelder å bremse arealbruken i områder som har åpenbare naturverdier. Forslagsstillerne mener det er gode grunner for å hjemle arealbruken knyttet til vindkraft på land i plan- og bygningsloven med kommunestyret som reguleringsmyndighet, til forskjell fra i dag hvor dette er regulert gjennom energiloven.

Teknologiutviklingen har vært betydelig på vindkraft de siste årene. Forslagsstillerne er prinsipielt enig i at nyeste teknologi bør legges til grunn ved utbygging av vindkraft, men dette innebærer samtidig at inngrepet i natur og installasjonen i seg selv blir av en helt annen karakter enn det som var forutsatt ved behandling av konsesjonssøknaden. Forslagsstillerne mener derfor at det må følge av dette at kommunene får en mulighet til å behandle saken på nytt og ta stilling til endrede forutsetninger før utbygging begynner.

Forslagsstillerne mener en helhetlig gjennomgang av konsesjonssystemet for vindkraft på land må ta stilling til og presentere en tydelig løsning på disse spørsmålene. Saken reiser viktige spørsmål knyttet til lokal-demokrati, natur- og miljøverdier, men også eierskap til norsk kraft.

Forslagsstillerne viser til at Senterpartiet tidligere har pekt på at det i tråd med langvarig norsk tradisjon for naturressursutnyttelse er behov for å innføre et skatteregime for vindkraftsektoren som både sikrer Norge en andel av den verdiskapingen som landets naturressurser gir opphav til, og som sikrer naturressurskommunene sin rettmessige andel.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

Stortinget ber regjeringen legge frem en sak som sikrer lokal medvirkning før, under og etter at konsesjon for vindkraft er gitt, gjennom bred lokal involvering og respekt for demokratiske beslutninger, og som sikrer åpenhet i prosessene.

18. juni 2020

Ole André Myhrvold

Sigbjørn Gjelsvik

Sandra Borch

Jenny Klinge